

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 20C/268/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114227354
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Libuša Záthurecká
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6114227354.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Libušou Záthureckou v právnej veci žalobcu S.. S. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom H. XXX, G. G., právne zastúpený JUDr. Miroslavom Ivanovičom, advokátom so sídlom Grösslingova 45, Bratislava proti žalovanému Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej správy, takto

r o z h o d o l :

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 35 200 Eur v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd žalovanej priznáva nárok na náhradu trov tohto konania voči žalobcovi podľa pomeru úspechu v konaní vo výške 79,30 %, ktoré je žalobca povinný zaplatiť žalovanej v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žalovaná má nárok na náhradu trov tohto konania za deň pojednávania dňa 22. 08. 2017 voči žalobcovi v plnej výške, ktoré je žalobca povinný žalovanej zaplatiť v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca navrhol, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 150 000 Eur spolu s trovami konania.

2. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

3. Okresný súd Banská Bystrica rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 20C/268/2014-451 zo dňa 08. 02. 2018.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 14Co/73/2018-569 zo dňa 30. 10. 2019 zrušil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica v druhom výroku, ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 35 200 Eur a vo výroku o trovách konania.

5. Z bodu 43 rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že súd prvej inštancie správne posúdil dôvodnosť uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy pokiaľ ide o jeho základ, rovnako správne posúdil námietku premlčania a za dôvodnú považoval námietku týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia rozsudku v časti priznanej výšky nemajetkovej ujmy vzhľadom na absenciu vysporiadania sa s argumentáciou žalovanej v tejto časti, ktorá namietala neprimeranosť uplatnenej výšky primeraného zadostučinenia. Argumentovala tým, že nemala presiahnuť náhradu odškodnenia priznávanú poškodeným trestným činom, ktorým bola spôsobená smrť a násilným trestným činom.

6. Žalobca v žalobe uviedol, že dňa 21. 07. 2004 uznesením vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície KR PZ Banská Bystrica ČVS:KRP-9/OEK-BB-2004 bolo začaté trestné stíhanie za trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona a za pomoc k trestnému činu krátenia dane a poistného na tom skutkovom základe, že presne neidentifikovaný páchatelia z radov podnikateľov v presne nezistenom období, čase a na nezistenom mieste založili zločineckú skupinu pozostávajúcu minimálne z troch osôb a pôsobiacu minimálne od 01. 08. 2003. Odberatelia týchto fiktívnych daňových dokladov si ich zahrnuli do svojho účtovníctva za účelom zníženia daňového základu pre výpočet DPH, čo im umožnilo skrátiť daň z pridanej hodnoty.

7. Dňa 21. 07. 2004 po rozsiahlej policajnej akcii boli vykonané domové prehliadky a prehliadky iných priestorov a dňa 21. 07. 2004 uznesením KR PZ Banská Bystrica ČVS:KRP-9/OEK-BB-2004 bolo voči žalobcovi podľa § 163 ods. 1 TZ začaté trestné stíhanie za trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny a za účasti na trestnom čine skrátenia dane a poistného. Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. Tb/61/2004 dňa 24. 07. 2004 rozhodol o tom, že žalobca sa berie do väzby dňa 21. 07. 2004 o 11.40 h. Žalobca podal dňa 22. 07. 2004 sťažnosť, ktorá bola dňa 30. 07. 2004 Krajskou prokuratúrou pod sp. zn. Kv/23/0004 zamietnutá ako nedôvodná. Dňa 25. 08. 2004 Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol uznesením o zrušení uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 24. 07. 2004 č. k. Tb/61/2004 o prepustení žalobcu z väzby z dôvodu absencie dôvodov väzby podľa § 67 ods. 1 písm. b/, c/ TP.

8. Dňa 03. 12. 2010 vyšetrovateľ zmenil právnu kvalifikáciu a konanie obvinených bolo ďalej posudzované ako TČ skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 5 Trestného zákona spáchaný formou pomoci. Po uplynutí takmer 10 rokov vyšetrovateľ a dozorujúci prokurátor dospeli k záveru, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie nespáchal žiadny z obvinených a uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR č. k. VII./1Gv 239/2009-1553 zo dňa 12. 03. 2013 bolo trestné stíhanie žalobcu zastavené. Bolo spoľahlivo a mimo akýchkoľvek pochybností zistené, že skutok, preto ktorý sa trestné stíhanie vedie nie je trestným činom.

9. Žalobca požadoval náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 150 000 Eur titulom nezákonného rozhodnutia uznesenia KR PZ Banská Bystrica Úrad justičnej a kriminálnej polície ČVS:KRP-9/OEK-BB-2004 zo dňa 21. 07. 2004 o vznesení obvinenia a titulom rozhodnutia o väzbe uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica č. k. Tb/61/2004 zo dňa 24. 07. 2004 o vzatí žalobcu do väzby v súlade s ustanovením § 3 ods. 1 písm. a/, c/, § 3 ods. 2 a § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Pokiaľ si žalobca uplatnil nemajetkovú ujmu uviedol, že suma 143 000 Eur je 1375 Eur za každý mesiac trvania trestného stíhania, počet mesiacov 104 titulom nezákonného rozhodnutia ČVS:KRP-9/OEK-BB-2004 zo dňa 21. 07. 2004, t. j. za obdobie od 21. 07. 2004 od vydania uznesenia do 26. 03. 2013 do dňa právoplatnosti uznesenia Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR č. k. VII./1Gv 239/2009-1553 o zastavení trestného stíhania žalobcu zo dňa 12. 03. 2013 hoci nemajetková ujma pretrváva dodnes. Suma 7000 Eur je 1750 Eur za každý mesiac trvania väzby, t. j. za štyri mesiace titulom rozhodnutia o väzbe uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. Tb/61/2004 zo dňa 24. 07. 2004 o vzatí žalobcu do väzby za obdobie väzby odo dňa 24. 07. 2004 od vydania uznesenia č. k. Tb/61/2004 do dňa 26. 11. 2004 do dňa vydania uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici s právomocou špeciálneho súdu č. k. PŠ/40/2004 zo dňa 26. 11. 2004.

10. Pri nezákonnom rozhodnutí sa vychádza z predpokladu, že zastavenie trestného stíhania má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Takýto nárok sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím rozsudok NS ČR č. k. 1CZ/6/1990, NS SR č. k. 1Cdo/53/1993. Poukázal na článok 46 ods. 3 Ústavy SR, článok 36 ods. 3 Ústavného zákona č. 23/1991 Zb., Nález III.ÚS 754/2016 zo dňa 24. 01. 2017, II.ÚS 590/2008 Ústavného súdu ČR a IV.ÚS 642/2005. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné konanie končí, to znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Zastavenie trestného stíhania znamená, že výsledky trestného konania ukazujú, že nejde o trestný čin a zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania o vznesení obvinenia (rozhodnutie NS SR č. k. 4MCdo/15/2009).

11. Žalobca uviedol, že výkon väzby a dlhoročné trestné stíhanie zanechali v jeho živote nenapraviteľnú ujmu. Pred začatím trestného stíhania bol nelegálne sledovaný a odpočúvaný on aj jeho rodina.

Jeho osobná sloboda bola obmedzená náhle a následne štyri mesiace bol kontinuálne vo väzbe mu nedávali priestor na vybavenie pracovných záležitostí ani na usporiadanie rodinného života či ostatných väzieb, keďže dĺžku väzby nevedel predpokladať. Niekoľko dní bol zatvorený v cele predbežného zaistenia medzi holými stenami so zariadením v dezolátnom stave bez akéhokoľvek kontaktu s rodinou, priateľmi, obchodnými partnermi bez akéhokoľvek vysvetlenia zo strany vyšetrovateľov. Ocitol sa v malých nehygienických a zapáchajúcich priestoroch osvetlených 24 hodín umelým svetlom, so záchodom v katastrofálnom stave, bez akejkolvek osobnej anonymity. Pre žalobcu s vysokým životným štandardom boli priestory nezlučiteľné s úctou k ľudskej dôstojnosti s následkom absolútnej osobnej deštrukcie. Vyšetrovatelia sa k nemu správali ponižujúco bez úcty nerešpektujúc prezumciu neviny. Rozhodnutím o väzbe a trvaním väzby bol obmedzovaný v kontakte s blízkymi osobami, známymi. Následky väzby sa u neho prejavovali zvýšeným nepokojom, pocitom bezmocnosti, beznádejou súvisiacou so stratou zmyslu života. V čase izolácie žalobcu vo väzbe sa zhoršil zdravotný stav jeho matky. Tento zásah zasiahol aj jeho rodinu, manželku, deti, súrodencov, priateľov, poškodil jeho dobré meno v obchodnej sfére aj vo sfére spoločenskej. Trestná vec bola vysoko medializovaná v tlači i v televízii. Žalobca bol označovaný ako S. V. z Q. H. pri G. G., v roku XXXX mala Q. H. len XXX obyvateľov a vzhľadom na netypickosť, respektíve nerozšírenosť mena S. v tejto obci a vzhľadom na to, že ho v obci každý poznal bola jeho identifikácia ľahká a nezameniteľná. Dňa 29. 07. 2004 bol v časopise SME ONLINE uverejnený článok o vzatí do väzby ľudí obvinených zo založenia zločineckej skupiny a krátenia DPH, kde sa uvádzalo, že vo väzbe je desať osôb, medzi nimi aj XX-ročný S. V. z Obce H. pri G. G., väčšinou ide o podnikateľov s akademickými titulmi. Žalobca poukázal na vyjadrenie advokáta p. A. v článku, ktorý vtedy poukázal na skutočnosť, že v uznesení vyšetrovateľa o obvinení chýba konkrétny popis protiprávneho konania obvinených a paradoxné je i to, že všetci sú vo väzbe a až teraz sa bude skúmať, či ide o organizovanú skupinu, aké mala štruktúry a či existujú vzťahy medzi jej členmi a prepojenie na odberateľov.

12. Takmer desať rokov počas trestného stíhania žalobca žil v neistote a strachu z jeho výsledku, obvinených bolo ďalších deväť ľudí, z ktorých poznal len dvoch aj to jedného len z videnia. V čase vzatia do väzby podnikal dlhých 12 rokov a žiadna z obvinených osôb s ním obchodne nespokupovala. Napriek zásade prezumcie neviny, ktorá by mala každého chrániť pred vyslovením výroku o vine bez toho, aby bola preukázaná, bežní ľudia túto zásadu tak nevnímajú. Od momentu začatia trestného stíhania predovšetkým po jeho väzbe sa všetci známi vyhýbali kontaktu so žalobcom, pod tlakom verejného pohoršenia sa od neho cielene odvracali, ignorovali a pri osobných stretnutiach mu dávali najavo, že sedel vo väzbe a je zločinec. Žalobca sa vyhýbal kontaktu so spoločnosťou, trpel depresiami, mal negatívne nálady týkajúce sa bezmocnosti, krivdy, ktoré aj po zastavení trestného stíhania pretrvávajú. Bol nútený odsťahovať sa z vtedajšieho bydliska z Q. H. a hľadať vyššiu mieru anonymity. V S. G. G. predal rodinný dom, ktorý v tom čase nebol splatený v stavebnej sporiteľni a odišiel do nájomného mestského bytu. V čase začatia trestného stíhania bol úspešným podnikateľom s vysokým mesačným príjmom, jeho podnikateľské aktivity boli prerušené v čase, kedy malo dôjsť k uzavretiu viacerých obchodných prípadov, ktoré zastrešoval finančne alebo osobne a mohli zabezpečiť jeho bezstarostnú budúcnosť. Musel ukončiť projekt Y. minerálna voda, ktorého rozvoj sa pripravoval päť rokov, na ktorom sa finančne aj osobne podieľal, ukončiť dohodnuté stavebné zákazky, spoluprácu v spoločnosti M., spoluprácu v rámci meracej a regulačnej techniky so zákazníkmi, upustiť od záujmu o kúpu 30-lôžkovej rekreačnej chaty G. a výstavby športového areálu, ukončiť projekt pre individuálnu výstavbu v lokalite H. A. a vzdať sa funkcie predsedu futbalového oddielu H., následne zrušiť živnosť, obchodní partneri sa obávali, že budú sami spájaní s trestnou činnosťou a zamestnal sa vo firme svojho otca, keďže pri hľadaní iného vhodného zamestnanca mali zamestnávateľia problém s jeho bezúhonnosťou, respektíve s tým, že je trestne stíhaný a konanie pretrváva. Zároveň trestné stíhanie malo i finančný dopad, finančné zázemie žalobcu a jeho rodiny sa výrazne zhoršilo. Rodinné väzby a vzťah s manželkou celú rodinu negatívne poznačili. V manželstve vznikali a stupňovali sa pravidelné hádky spojené s výčitkami zo strany manželky, manželka bola odcudzovaná okolím vnímaná ako žena zločinka, pranierovaná v práci, na základe čoho tiež bola nútená zamestnať sa vo firme otca žalobcu za minimálnu mzdu a vyhýbala sa spoločnosti. V dôsledku dlhoročného stíhania sa narušil partnerský vzťah, došlo k odcudzeniu a žili dlhé roky oddelene. Jeho manželka žila v strese, pociťovala stavy úzkosti, depresie, výrazne sa jej zhoršil zdravotný stav a napriek mladému veku jej bola diagnostikovaná rakovina. V čase, keďže zistil, že je vážne chorá sa ako manželia zblížili. Žalobca v dôsledku trestného stíhania prišiel o životnú partnerku a najkrajšie obdobie spoločného života čo bude vnímať ako celoživotnú traumu. Narušilo to i vzťah s deťmi, starší syn sa pred rodičmi uzavrel, mal problémy v škole, bol nervózny, nedôverčivý k okoliu a nebol ochotný zdieľať svoje pocity so žalobcom, bol vystavovaný posmeškom okolia. Neadekvátny zásah sa premietol aj v živote jeho brata, nakoľko tento neúspešne v

roku 2006 kandidoval ako starosta Obce H., pričom sa dozvedel, že dôvodom jeho neúspechu je práve väzba a trestné stíhanie žalobcu. Brat žalobcu bol dňa 31. 07. 2005 donútený odísť z postu zástupcu riaditeľa Zboru nápravnej výchovy v G. G. a pracoval vo firme svojho otca. Žalobca mal rovnako ako jeho brat politické ciele. Matka žalobcu bola z trestného stíhania a väzby syna šokovaná, sklamaná, zanechalo to stopy na zdraví, trápila sa, žila v strachu. Priatelia žalobcu sa prestali s ním sýkať, takisto ako žalobca sa začal vyhýbať ľuďom. Pokiaľ sa aj niekomu zdôverí s priebehom trestného stíhania ľudia reagujú neveriacky a nedôverčivo k pravdivosti jeho slov a jeho nevine.

13. Žalobcovi sa nikto neospravedlnil, jeho meno neočistil napriek tomu, že trestná vec bola medializovaná avšak po zastavení trestného stíhania k medializácii už nedošlo. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dať do vzťahu miery ujmy na hodnotách ľudskej osobnosti s konkrétnym finančným vyjadrením náhrady takejto nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla a aspoň týmto spôsobom prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu. Ani priznaná výška nemajetkovej ujmy žalobcovi nikdy nevráti stratený čas strávený vo väzbe ani ujmu, ktorá mu bola spôsobená (strata manželky, spokojného rodinného života, naštrbené vzťahy so synmi, bratom, rodičmi, priateľmi, strata zdravia, slušného kreditu v pracovnej oblasti, pracovných ambícií, strata dôstojnosti a cti, súkromia a viery v ľudí, nálepka kriminálnika), a to nielen počas štyroch mesiacov pobytu vo väzbe ale počas takmer desaťročného trvania trestného stíhania.

14. K námietkam žalovanej k výške nemajetkovej ujmy žalobca uviedol, že samotná právna úprava zákona v znení účinnom od 01. 07. 2004 do 31. 08. 2007 nestanovuje kritéria na určenie výšky priznanej náhrady, výšku nelimituje, poukázal na Nález Ústavného súdu SR III.ÚS 754/2016-42 zo dňa 24. 01. 2017, že vzhľadom na kritériá v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. limitáciu výšky náhrady nemajetkovej ujmy nie je možné aplikovať na prípady, keď nezákonné rozhodnutie bolo vydané pred dňom nadobudnutia ich účinnosti pred 01. 01. 2009 a vo vzťahu k § 17 ods. 4 pred 01. 01. 2013. Zároveň poukázal i na rozhodnutia NS ČR č. k. 30Cdo/2813/2011, NS SR č. k. 7Cdo/145/2011). Z dôvodu zohľadnenia povahy trestnej veci, dĺžky trestného stíhania a väzby trestné stíhanie trvalo takmer desať rokov, t. j. 104 mesiacov a väzba štyri mesiace dopad trestného stíhania a väzby do osobnostnej sféry žalobcu ako aj s poukazom na značne aktívny, súkromný a pracovný život žalobcu pred trestným stíhaním a väzbou a okolnosťami, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo je odôvodnené požadovať sumu 150 000 Eur. Takúto sumu žalobca považoval za primeranú zodpovedajúcu všeobecnej predstave spravodlivosti a slušnosti.

15. Z výsluchu žalobcu bolo zistené, že žil v Obci H. s rodinou v rodinnom dome, obec má cez 500 obyvateľov, cítil vnútorný tlak, iný pohľad na neho ako na človeka, myslel si napríklad, že má 500 známych, zostalo z nich päť. Bol prekvapený koľko ľudí sa voči nemu otočilo, bočili tak známi ako aj blízki kamaráti. V roku 2005 rodinný dom predali, presťahovali sa do G. G., bol to veľký tlak na manželku, ktorá to zle znášala. Na Králikoch žili svokrovci i jeho rodičia. Jeho mama sa odsťahovala z obce po smrti otca, ktorý zomrel v roku 2014 dovtedy tam ako tak zvládala žiť. Ľudia im tiež dávali najavo, že majú syna v base vo chvíľach, keď to zaboľelo. Taktiež jeho brat bol kádrom preverovaný, mohol sa uchádzať o funkciu riaditeľa, tlak neustál, dal výpoveď, všetci sa zamestnali vo firme jeho otca, išlo o stavebnú firmu. Brat sa stal riaditeľom v roku 2014. Všetci blízki nevedeli čo si majú o jeho stíhaní myslieť, či je to pravda alebo nie všetkých sa to dotklo. Taktiež manželka dala v roku 2005 výpoveď v práci, neustála tlak a išla robiť tiež do firmy jeho otca. Firma v roku 2009 prešla na neho, stala sa konateľom a spoločníkom spolu s bratom. Toho času má dve stavebné spoločnosti, bez práce bol len pol roka, u otca sa zamestnal v roku 2005. Trestne stíhaný bol na slobode. Keby bol trestne stíhaný na slobode a nebol by vzatý do väzby ľudia by to vnímali inak. Z celej skupiny stíhaných ľudí poznal dvoch, a to V. a G., G. bol učiteľ, robil účtovníctvo pred Rudkaya s ktorým mal spoločné len to, že s ním telefonoval pre účel zásobovanie, nepodnikal s ním. Najhoršie obdobie bolo v rokoch 2005/2006, boli obdobia, keď s manželkou nevedel spoločnú domácnosť. S. mala veľmi dobrú pozíciu v OTP Banke, dobrý plat, avšak skončila pracovný pomer dohodou, lebo neustála tlak. Čo sa týka jeho podnikania do roku 2010 to bolo zložité, od počiatku budoval vzťahy so zákazníkmi, zmluvy s pôvodnými zákazníkmi boli prerušené, mal jednu z najväčších firiem, ktorá mala zákazky po celom Slovensku. V roku 2009 prevzal firmu otca, ktorý mal zlý zdravotný stav. Predmetnú firmu v marci 2017 predal a založil si nové spoločnosti.

16. K skutočnosti ako prebehlo jeho zadržanie uviedol, že o 06.00 h ráno do domu na H. prišli policajti, kukláči, vôbec netušil o čo ide, najprv si všetci mysleli, že je to len sranda, povedali mu, že pôjde na výsluch, ukázali povolenie na prehliadku a z rodinného domu ako aj z kancelárie v Banskej G. zobrali

počítače, doklady, telefóny, synove, manželkine veci, on mohol zavolať iba právnikovi. V cele policajného zadržania bol dva alebo tri dni, potom bol daný do väzby, kde bol štyri mesiace. Nerozumel tomu, nevedel čo sa deje. V cele policajného zadržania bola len lavica, nevedel spať, bol tam sám, miestnosť bola ošarpaná, nikto s ním nekomunikoval. Pokiaľ potreboval ísť na toaletu bol odvedený v putách o poschodie vyššie a iba jedenkrát bol odvedený na dvojhodinový výsluch. Denne mal len jednogodinovú vychádzku bez akejkolvek komunikácie, komunikoval len s právnym zástupcom, nemal žiadne návštevy, žiadne telefonáty, všetko bolo zakázané. Mladší syn mal len štyri roky, syn Y. bol na strednej škole, dosť si vytrpel, stal sa z neho introvert, naďalej spolu žijú v rodinnom dome, keďže sa v roku 2012 ako rodina vrátili na H.

17. Žalovaný vo svojom vyjadrení vzniesol námietku premlčania podľa § 19 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. mal za to, že žalobca podal žalobu až dňa 22. 12. 2014, hoci rozhodnutia ktorými mu mala byť spôsobená škoda mu museli byť doručené najneskôr 24. 07. 2004, kedy bol vzatý do väzby a teda viac ako desať rokov pred podaním žaloby s poukazom na § 19 ods. 3 zákona a § 16 ods. 1 podľa žalovaného premlčacia lehota nespočívala počas obdobia predbežného prerokovania nároku, keďže tento nebol riadne uplatnený a zdôvodnený.

18. Podľa názoru žalovanej nie je možné za nezákonné rozhodnutie považovať žiadne rozhodnutie v trestnom konaní, keďže žiadne rozhodnutie nebolo po svojej právoplatnosti zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť a nespĺňa preto atribúty nezákonného rozhodnutia s poukazom na § 6 ods. 1 zákona. Pre existenciu nezákonného rozhodnutia nepostačuje len samotné zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ale k takémuto zrušeniu alebo zmene musí dôjsť pre jeho nezákonnosť. Súčasne nie je preukázané, že by akýkoľvek orgán verejnej moci v trestnom konaní nedovoleným spôsobom zasiahol do práv žalobcu. Pokiaľ orgány verejnej moci vykonávali dôvodné procesné úkony predpokladané (dovolené právnym poriadkom), pričom neprekročili zákonom stanovené medze nedopustili sa nezákonnosti. Zastavenie trestného stíhania neznamená nezákonnosť trestného stíhania, ale je len jednou z alternatív jeho ukončenia a jeho dôsledkom nie je popretie celej fázy prípravného konania. Poukázal na rozhodnutie ÚS SR č. k. II.ÚS 163/2013, KS Bratislava č. k. 8Co/251/2010, I.ÚS 548/2012. S poukazom na uvedené rozhodnutia nemožno odvodiť nezákonnosť trestného stíhania žalobcu voči ktorému existovalo podozrenie zo spáchania trestného činu a orgány činné v trestnom konaní boli povinné žalobcu stíhať. Po dôkladnom vyhodnotení vývinu dôkaznej situácie po riadnom priebehu vyšetrovania nebolo možné osvojiť záver o tom, že by došlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu. Nie je možné opomenúť skutočnosť, že to boli práve orgány činné v trestnom konaní, ktoré k tomuto záveru dospeli a trestné stíhanie zastavili a nedošlo k podaniu obžaloby voči žalobcovi. Zastavenie trestného stíhania svedčí o dôslednej práci orgánov činných v trestnom konaní, tak komplikovanej a rozsiahlej trestnej veci.

19. Žalovaný k nemajetkovej ujme uviedol, že pri zodpovednosti za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. ako objektívnej zodpovednosti štátu sa vyžaduje kumulatívne naplnenie troch zákonných podmienok, nezákonné rozhodnutie, existencia škody, príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím orgánu štátu. Ich existencia musí byť v konaní bezpečne preukázaná, nestačí len pravdepodobný záver o splnení niektorej z nich a dôkazné bremeno leží na poškodenom, ktorý si svoj nárok musí uplatniť včas a riadne. Nesplnenie čo i len jednej z podmienok má za následok neexistenciu nároku na náhradu škody a neúspech žalobcu v konaní. Poukázala na § 17 ods. 2, ktorý stanovuje tri spôsoby kompenzácie nemajetkovej ujmy a v podstate poradie, v akom sa má táto satisfakcia priznávať. Podľa žalovaného žalobca s poukazom na § 17 ods. 3 zákona nepreukázal subjektívne pociťovanú ujmu v podobe zásahu do jeho súkromného života a nepreukázal existenciu následkov v jeho spoločenskom uplatnení. V danej veci je postačujúce konštatovanie porušenia práva, a to v podobe oslobodenia spod obžaloby. Pokiaľ žalobca tvrdí, že nemajetková ujma mala byť spôsobená aj medializovaním jeho prípadu, štát nemôže niesť zodpovednosť za postup médií a má sa domáhať ochrany osobnosti voči konkrétnym médiám. Ukončenie obchodných aktivít nemožno subsumovať pod nemajetkovú ujmu, ide o údajne ušlý zisk, ktorý nepreukázal a neunesenie dôkazného bremena nemôže žalobca kompenzovať tým, že si ho bude uplatňovať v rámci nemajetkovej ujmy. Nemajetková ujma má predstavovať zásah do inej ako majetkovej sféry poškodeného. Nemajetková ujma je osobná ujma poškodeného, ktorú nemôže preukazovať zásahom do práv iných osôb prípadne ujmu iných osôb bez ohľadu na vzťah s poškodeným. Tvrdenia týkajúce sa, že väzba a trestné stíhanie mali vplývať na rodinných príslušníkov nie sú pre toto konanie relevantné. Uplatňovanie nemajetkovej ujmy z dôvodu poškodenia zdravia ide o osobitný nárok, ktorého sa môže domáhať v zmysle zákona č. 437/2004 Z. z. K vykonanému

dokazovaniu k výsluchu svedkov žalovaná uviedla, že vypovedali prevažne o vlastných pocitoch, ktoré mali v súvislosti s väzbou žalobcu a takéto tvrdenia nie sú relevantné pre dané konanie. Pokiaľ sa aj vyjadrovali k súkromnému životu žalobcu hovorili o sprostredkovaných informáciách, o ktorých sa dozvedeli z počutia a žalovaná spochybňuje hodnovernosť takýchto tvrdení, svedkovia vypovedali o postoji okolia k žalobcovi, hodnotili správanie okolia len priamo v kontexte s väzbou nie s trestným stíhaním. Uvádžali, že okolie sa ho malo štiťiť, lebo bol basman alebo preto, lebo bol vo väzbe. Nikdy nespomínali, že by utrpel ujmu priamo v kontexte s celým trestným stíhaním, čo navyše sám žalobca uviedol, keď tvrdil, že nebyť väzby možno by sa nič nestalo, čím v podstate spochybnil existenciu príčinnej súvislosti medzi trestným stíhaním a nemajetkovou ujmu. K výške náhrady nemajetkovej ujmy žalovaná uviedla, že napriek tomu, že súd výšku náhrady určuje v zásade podľa svojej úvahy, aj tento postup podlieha hodnoteniu a malo by dôjsť k zisteniu takých skutočností, ktoré súdu umožnia založiť úvahu pri určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí prípadu. Žalovaný mal za to, že s poukazom na § 17 ods. 4 zákona výška nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu zákona č. 215/2006 Z. z. v znení zákona č. 79/2008 Z. z., ktorý ustanovuje v § 6 celkovú sumu, že celková suma odškodnenia podľa tohto zákona nesmie presiahnuť 50 násobok minimálnej mzdy. Súd by mal toto ustanovenie zohľadňovať napriek tomu, že nebolo účinné v čase vydania nezákonných rozhodnutí. K výške poukázala na rozhodnutie NS SR č. k. 4Cdo/171/2005 zo dňa 27. 04. 2006, z ktorého vyplýva, že priznávanie premrštených súm by mohlo viesť k bezdôvodnému obohacovaniu sa a dokonca by mohol bagatelizovať niektoré ujmy na iných základných právach. Uplatňovaná výška žalobcom pri porovnaní z priznaným odškodnením priznávaným Európskym súdom pre ľudské práva sa javí ako neprimeraná, keď v prípade proti SR bol sťažovateľ odškodnený sumou 8000 Eur za to, že bol nezákonne pozbavený osobnej slobody, keďže došlo k obmedzeniu osobnej slobody bez existencie zákonného rozhodnutia. Žalovaný si uplatnil náhradu trov konania.

20. Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť

21. Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z. o veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak 1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu, 2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci, 3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

22. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

23. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

24. Podľa § 8 ods. 5 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak bolo proti nemu zastavené trestné stíhanie.

25. Podľa § 15 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

26. Podľa § 16 ods. 1 až 5 zákona č. 514/2003 Z. z. Zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil. Príslušný orgán neprihliada na žiadosť, ak žiadosť nemá náležitosti podľa odseku 1 a poškodený na výzvu príslušného orgánu v určenej lehote neodstránil nedostatky žiadosti; tým nie je dotknuté právo poškodeného domáhať sa za splnenia podmienok podľa tohto zákona uspokojenia nároku alebo jeho časti na súde. Ak žiadosť už bola prerokovaná, príslušný orgán túto skutočnosť oznámi žiadateľovi s odôvodnením, že žiadosť už bola prerokovaná a na opakovanú žiadosť príslušný orgán ďalej neprihliada. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr. Každý je povinný bezodplatne poskytnúť súčinnosť potrebnú pre predbežné prerokovanie návrhu príslušnému orgánu v lehote určenej príslušným orgánom.

27. Podľa § 17 zákona ods. 1 až 4 č. 514/2003 Z. z. Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu 8a).

28. V konaní nebolo sporné, že si žalobca uplatnil nároky vyplývajúce zo zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu bola spôsobená podľa § 3 ods. 1 písm. a/ nezákonným rozhodnutím a písm. c/ rozhodnutím o väzbe.

29. V konaní bolo preukázané, že žalobca podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. podal písomnú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na Ministerstvo vnútra SR, ktorý predmetnú žiadosť zaevidoval pod značkou KM-OPS1-P-180-2013 a žalobcovi bolo oznámené postúpenie jeho návrhu na Ministerstvo spravodlivosti SR. Do konania bola predložená e-mailová komunikácia medzi právnym zástupcom žalobcu a Ministerstvom spravodlivosti SR.

30. Podľa § 16 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. príslušný orgán neprihliada na žiadosť ak nemá náležitosti podľa ods. 1 a poškodený na výzvu príslušného orgánu v určenej lehote neodstránil nedostatky žiadosti. Súd uvádza, že žalovaný nedoručil žalobcovi výzvu podľa § 16 ods. 2, v ktorej by bolo zrejmé, aké náležitosti nemá jeho žiadosť a zrejma lehota, v ktorej má tieto nedostatky odstrániť a potom súd mal za to, že bežala šesťmesačná lehota odo dňa prijatia žiadosti podľa § 16 ods. 4. V zákonom stanovenej lehote žalovaná neoznámila žalobcovi prerokovanie žiadosti ani skutočnosť, že na uvedenú žiadosť neprihliada a z akého dôvodu.

31. Žalovaný vzniesol v konaní námietku premlčania podľa § 19 ods. 1, 2 zákona. Mal za to, že uplynula desaťročná premlčacia lehota pre uplatnenie nároku z dôvodu, že žaloba bola podaná na súd dňa 22. 12. 2014, rozhodnutia boli doručené najneskôr 24. 07. 2004 a neplynú šesťmesačná lehota z dôvodu, že žalobca neodstránil vady svojho podania.

32. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. premlčacia lehota plynie odo dňa doručenia rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie a najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodené mu doručené (oznámené rozhodnutie), ktorým mu bola spôsobená škoda. Uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR č. k.

VII./1Gv 239/2009-1553 zo dňa 12. 03. 2013 došlo k zastaveniu trestného stíhania vedeného proti žalobcovi, rozhodnutie bolo doručené právnomu zástupcovi žalobcu dňa 18. 03. 2013, právoplatnosť nadobudlo dňa 26. 03. 2013. Súd mal za to, že žaloba bola podaná v zákonom stanovenej trojročnej premlčacej lehote podľa § 19 ods. 1. Rozhodnutie bolo doručené dňa 18. 03. 2013 od tejto doby začala plynúť dňom nasledujúcim premlčacia lehota, ktorá by uplynula dňa 19. 03. 2016 plus započítava sa šesťmesačná lehota podľa § 16 ods. 4 i v prípade jej nezapočítania žaloba bola podaná dňa 22. 12. 2014, t. j. v zákonom stanovenej lehote i v prípade § 19 ods. 2 bola dodržaná premlčacia lehota, ktorá sa predlžuje o šesť mesiacov vzhľadom na vyššie uvedené. Rozhodnutie o začatí trestného stíhania je zo dňa 20. 07. 2004 desaťročná lehota by uplynula dňa 21. 07. 2014 a po započítaní šiestich mesiacov by uplynula dňa 21. 01. 2015.

33. V konaní nebolo sporné, že si žalobca uplatnil nemajetkovú ujmu z titulu rozhodnutia, uznesenia KR PZ Banská Bystrica Úrad justičnej a kriminálnej polície, odbor ekonomickej kriminality ČVS:KRP-9/OEK-BB-2004 zo dňa 21. 07. 2004, ktorým bolo voči žalobcovi začaté trestné stíhanie za trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny a za účastníctvo na trestnom čine skrátene dane a poisťného.

34. Žalobca si uplatnil nemajetkovú ujmu i za dobu väzby v zmysle uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica č. k. Tb/61/2004 zo dňa 24. 07. 2004, ktorým rozhodnutím bol vzatý do väzby dňa 21. 07. 2004 o 11.40 h podľa § 67 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku.

35. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici s právomocou Špeciálneho súdu č. k. PŠ/40/2004 zo dňa 26. 11. 2004 bolo rozhodnuté o prepustení žalobcu z väzby z dôvodu absencie dôvodov väzby.

36. Uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR č. k. VII./1Gv 239/2009-1553 zo dňa 12. 03. 2013 bolo trestné stíhanie žalobcu zastavené.

37. Žalobca si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy titulom vyššie uvádzaných nezákonných rozhodnutí za štyri mesiace trvania väzby odo dňa 24. 07. 2004 do 26. 11. 2004 za 125 dní a za trvanie trestného stíhania od 21. 07. 2004 do 26. 03. 2013 za 104 mesiacov.

38. Súd mal za to, že obrana žalovaného, že sa nejedná o nezákonné rozhodnutie v konaní neobstojí, pretože v čase vznesenia obvinenia boli splnené zákonné predpoklady pre takýto postup a v trestnom konaní nedošlo k porušeniu základných zásad trestného konania, preto samotný výsledok trestného konania (zastavenie trestného stíhania) nemusí vyvolať nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia ako základného predpokladu na vznik nároku na náhradu škody. Je evidentné, že žalovaná v rámci tejto argumentácie nesprávne viaže zákonnosť rozhodnutia na skúmanie porušenia nejakej povinnosti pri jeho vydaní, t. j. zákonnosť dáva do súvisu so zavinením, zodpovednosť štátu za škodu je koncipovaná ako objektívna zodpovednosť bez ohľadu na akékoľvek zavinenie s poukazom na § 3 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorý priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. Nie je rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nezákonným zásahom bola odčinená. Súdna prax systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania (uznesenie NS SR č. k. 4Cdo/183/2009, č. k. 4MCdo/15/2009). Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania). V Náleze Ústavného súdu SR IV.ÚS 159/12 sa uvádza: „k popretiu podstaty a zmyslu základného práva podľa článku 46 ods. 3 Ústavy SR dochádza takým výkladom ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého sa vyžaduje, aby zrušujúce rozhodnutie vydané na základe mimoriadneho opravného prostriedku výslovne konštatovalo nezákonnosť zrušeného právoplatného rozhodnutia, či už vo výroku alebo v odôvodnení, ak na takéto

konštatovanie nedávajú procesné pravidlá súdneho konania, žiadny priestor a ak sa má v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. takéto posúdenie uskutočniť na základe zohľadnenia okolností konkrétneho prípadu. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené zastavením trestného stíhania je potrebné hľadať nielen v článku 46 ods. 3 Ústavy SR a článku 36 ods. 3 listiny, ale vo všeobecnej rovine aj v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát považovaný za právny štát musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorými zasahujú do základných práv jednotlivca. V takejto situácii nie je rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie skutočne v trestnom konaní potvrdilo. Je právom a povinnosťou štátu zabezpečovať ochranu spoločnosti vyšetrením podozrení zo spáchania trestnej činnosti a jednotlivec je povinný v určenom rozsahu znášať obmedzenia z toho vyplývajúce avšak pokiaľ orgány činné v trestnom konaní dospejú k rozhodnutiu, ktoré sa neskôr ukáže ako nezákonné ide vo vzťahu k takto stíhanej osobe o postup porušujúci jej základné ľudské práva. Ak má byť jednotlivec povinný podrobiť sa úkonom trestného konania musí v právnom štáte existovať garancia, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nepáchal dostane sa mu odškodnenia.

39. Súd mal potom za to, že žalobca v konaní preukázal predpoklady objektívnej zodpovednosti žalovaného za škodu, a to existenciu nezákonných rozhodnutí týkajúcich sa tak trestného stíhania ako aj rozhodnutia o väzbe, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Nemajetková ujma vzniknutá väzbou v trestnom stíhaní, ktoré sa skončilo inak, než právoplatným odsúdením je vyjadrením ujmy na osobnosti obvineného, ktorý v dôsledku väzby ako zásahu do súkromia je nútený prerušiť (obmedziť) sociálne väzby, je vystavený podmienkam života v Ústave na výkon väzby, znáša súhrn zákonom stanovených obmedzení. V konaní nebolo zistené, že by si väzbu žalobca zaviniel sám svojím konaním s poukazom na § 8 ods. 6 uvedená zodpovednosť štátu za zadržanie alebo iné pozbavenie osobnej slobody je zodpovednosť, ktorej sa nemožno zbaviť.

40. Súd mal za to, že v danom prípade iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu, ktorá bola spôsobená nezákonným rozhodnutím a väzbou vo vzťahu k žalobcovi. V konaní bola preukázaná existencia nezákonných rozhodnutí.

41. V konaní zostala sporná výška priznanej nemajetkovej ujmy vzhľadom na vyššie uvedené konštatovanie odvolacieho súdu v rozhodnutí.

42. Právo žalobcu na náhradu škody vzniklo momentom vydania nezákonného rozhodnutia, a to uznesenia o začatí trestného stíhania zo dňa 21. 07. 2004 a uznesenia zo dňa 24. 07. 2004 vyššie uvádzané. V danej veci je potrebné aplikovať ustanovenia § 17 v znení k tomuto dátumu, kedy v období od 01. 07. 2004 do 31. 12. 2008 ustanovenie § 17 obsahovalo len dva odseky bez obmedzujúcej zložky, ktorá bola zavedená do citovaného ustanovenia neskôr. Ak bolo nezákonné rozhodnutie vydané pred 01. 01. 2009 súd posudzuje vec podľa § 17 účinného do 31. 12. 2008. Po porovnaní znenia § 17 účinného do 31. 12. 2008 a od 01. 01. 2009 možno konštatovať, že zákonom č. 517/2008 Z. z. (Článok III.) bol novelizovaný zákon č. 514/2003 Z. z. tak, že § 17 bol doplnený odsekmi upravujúcimi určenie kritérií ktoré súd v rámci rozhodovacej činnosti zohľadňuje a zavedením mechanizmu určovania minimálnej výšky nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch, ktorá sa bude odvíjať od priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR (§ 17 ods. 4 a napokon aj o určenie povinnosti poškodeného uviesť požadovanú výšku úhrady podľa odsekov 1, 2 § 17 ods. 5 zákona s poukazom na rozsudok NS SR č. k. 7Cdo/145/2011 zo dňa 12. 12. 2012). S poukazom na rozhodnutie NS SR č. k. 7Cdo/262/2015 ak bolo nezákonné rozhodnutie vydané pred 01. 01. 2009 súd posudzuje vec podľa § 17 účinného do 31. 12. 2008. Novela zákona č. 514/2003 Z. z. vykonaná zákonom č. 412/2012 Z. z. účinného od 01. 01. 2013, ktorým v § 17 došlo k zavedeniu limitu výšky náhrady nemajetkovej ujmy, novela neobsahovalo žiadne prechodné ustanovenia a NS konštatoval, že k definujúcim znakom právneho štátu patrí aj zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty (Pl.ÚS 16/1995). Právo poškodeného na náhradu nemajetkovej ujmy vzniká momentom vydania nezákonného rozhodnutia bez ohľadu na to, že žalovateľným nárokom sa stáva až po splnení ďalších podmienok napríklad oslobodenie obžalovaného. Preto aplikovať ustanovenie § 17 v zmysle novely zákona č. 412/2012 Z. z. na prípady, keď uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané pred 01. 01. 2013 by znamenalo pripustiť, že hoci v čase pred nadobudnutím účinnosti novely vzniklo poškodenému právo na náhradu nemajetkovej ujmy vo vyššej výške. Toto jeho právo v časti prevyšujúcej horný limit zavedený novelou zaniklo dňom jej účinnosti. Takýto prístup by popieral nielen princíp úplného odškodnenia, ale

spôsobovalo by aj neprípustné odňatie už existujúceho práva, zásah do legitímnej nádeje poškodeného na satisfakciu a bol by porušený zákaz retroaktivity.

43. V uznesení č. k. 3Cdo/19/2018 zo dňa 24. 07. 2018 Najvyšší súd SR uviedol, že pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí byť zohľadnená aj judikatúra ESLP. Podľa názoru ESLP náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti, pri určovaní výšky treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy. Okrem toho ESLP vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti a musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy. Zákon č. 215/2006 Z. z. v zmysle ktorého v prípade, že trestným činom bola spôsobená smrť má poškodený nárok na vyplatenie odškodnenia v sume 50-násobku minimálnej mzdy, pri trestnom čine znásilnenia alebo sexuálneho zneužívania za spôsobenú morálnu škodu stanovuje limit odškodnenia vo výške 10-násobku minimálnej mzdy.

44. Právny zástupca žalovanej na pojednávaní dňa 27. 02. 2020 uviedol, že v roku 2004 bola minimálna mzda vo výške 215 Eur a prichádzalo do úvahy odškodnenie vo výške 11 000 Eur s tým, že súd určil paušálne výšku nemajetkovej ujmy za väzbu aj za trestné stíhanie s tým, že náhrada by nemala byť určená paušálne rovnakou sumou za každý mesiac, ale najviac by mal dostať žalobca za prvé roky trestného stíhania. V roku 2013 bola výška minimálnej mzdy 337 Eur.

45. Právny zástupca žalobcu k výške nemajetkovej ujmy uviedol, že zotrvávajú na svojich vyjadreniach. Poukazujú na rozpor so zákazom retroaktivity a žalovaná žiadnym spôsobom neodôvodňuje prečo je výška, ktorá bola priznaná neprímeraná. V danej veci došlo k oslobodeniu spod trestného stíhania, žalobca bol obžalovaný nespravodlivo a bola neprímeraná dĺžka trestného konania. Žalobca považuje priznanú sumu za neprímeranú, mala byť vyššia avšak neodvolal sa, keďže nechcel predlžovať súdne konania a má za to, že zo strany žalovaného ide o spôsobovanie oddialenia právoplatného rozhodnutia. Poukázal na Nález Ústavného súdu SR č. k. 754/2016, ktorý poukazuje na judikatúru Českej republiky ako aj európsku judikatúru a vyplýva z neho, že 1000 Eur za mesiac väzby je primerané.

46. Súd priznal žalobcovi nemajetkovú ujmu spôsobenú väzbou, pričom vychádzal zo skutočnosti, že boli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti, a to existencia rozhodnutia o väzbe, vykonanie väzby, došlo k zastaveniu trestného stíhania a ide o prípad uvedený v § 8 ods. 6. V konaní zostala sporná výška priznanej nemajetkovej ujmy. Súd mal za to, že bol preukázaný jej vznik a príčinná súvislosť medzi väzbou a nemajetkovou ujmu. Trestné stíhanie sa ukázalo ako nedôvodné a teda nedôvodná bola samotná väzba ako prostriedok vedúci k vyšetreniu trestnej činnosti a je potrebné vychádzať z toho, že nebyť samotného trestného stíhania nebol by žalobca podrobený povinnosti znášať jednotlivé procesné úkony vrátane výkonu samotnej väzby. Skutočnosť, že v čase začatia trestného stíhania sa väzba javila ako dôvodná, nemení nič na tom, že trestné stíhanie bolo v konečnom dôsledku zastavené. Žalobca si v žalobe uplatnil nemajetkovú ujmu za štyri mesiace väzby, za každý mesiac trvania väzby vo výške 1 750 Eur. Súd priznal žalobcovi za mesiac väzby sumu 1 000 Eur a takúto výšku považoval za primeranú, keď zohľadnil skutočnosti, za akých okolností bol žalobca vzatý do väzby, nachádzal sa v cele predbežného zaistenia, následne štyri mesiace vo väzbe bez akéhokoľvek kontaktu s rodinnými príslušníkmi. Počas väzby absolvoval jeden výsluch a z uznesenia vyplynulo, že neexistovali dôvody väzby.

47. Súd pri určovaní nemajetkovej ujmy vychádzal z časových okolností väzby, t. j. z dĺžky jej trvania, čo boli štyri mesiace, pričom neoprávnená väzba pôsobí inak bezprostredne po vzatí do väzby, keď u osoby dochádza k prvotnému šoku zo zatknutia, ide o najintenzívnejšie pociťované obdobie, v ktorom sú náhle narušené takmer všetky zložky každodenného života. Samotné držanie vo väzbe má z povahy veci negatívne dopady na slobodu pohybu, právo na súkromie a výkon väzby sám o sebe spôsobí ujmu na základných právach a slobodách, stres, neistotu, úzkosť. Zároveň súd prihliadol na podmienky vo väzbe, a to v cele predbežného zadržania, nebola žiadna možnosť kontaktu s príbuznými a okolím a s tým súvisí porušenie práva na rodinný život. V danom prípade u žalobcu malo uvalenie väzby aj dopad na jeho profesijný život, spoločenskú česť a povesť. Žalobca nikdy nebol trestne stíhaný pred väzbou, viedol bezúhonný život, žil harmonickým, spokojným rodinným životom, udržiaval blízke vzťahy s priateľmi, známymi a bol úspešný v podnikateľskom prostredí. Mal nadštandardný príjem, plány a

vízie do budúcnosti. Svedkovia, a to JQ. v konaní potvrdili, že žalobca pred väzbou a trestným stíhaním úspešne podnikal, v podnikaní sa mu darilo. Ing. Y. G. v čestnom vyhlásení potvrdil, že v dôsledku väzby a trestného stíhania žalobcu bol neúspešný projekt Tatranská minerálna voda a bol predpokladaný priemerný obrát spoločnosti 10 000 000,-- Sk. Zároveň z jeho čestného vyhlásenia vyplynulo, že z dôvodu, že žalobca bol obvinený, bol vo väzení, nechce mať s ním nič spoločné a jeho povest' v Banskej Bystrici je s touto kauzou doteraz spätá bez ohľadu na jeho vinu alebo nevinu. Mal veľmi dobré rodinné zázemie a bol uznávaný ako občan. Bol predsedom športového futbalového klubu na H., svedok F. G. uviedol, že žalobca je jeho kamarát, on taktiež bol v uvedenej veci trestne stíhaný a bol vo väzbe tri mesiace. So žalobcom sa stretávali, športovali, vnímal ho ako normálneho pracujúceho človeka, otca rodiny a väzba bola značným zásahom do jeho života, či už osobného, profesného alebo i spoločenského.

48. Výška náhrady nemajetkovej ujmy je výlučne na posúdení súdu a súd je povinný prihliadnuť na okolnosti konkrétneho prípadu a závažnosť vzniknutej ujmy v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Výkonom väzby dochádza k výraznému obmedzeniu súkromného a rodinného života väzobne stíhanej osoby, k jej odčleneniu od najbližších a tým aj k neodvratnému zásahu do jeho citového a intímneho života. Pokiaľ súd priznal žalobcovi odškodnenie za mesiac väzby vo výške 1000 Eur čo je asi 33 Eur za deň väzby súd uvedené odškodnenie považoval za primerané vzhľadom na skutočnosť, akým spôsobom bol žalobca vzatý do väzby a na obmedzenia vyššie uvedené (Nález Ústavného súdu SR III.ÚS 754/2016-42 zo dňa 24. 01. 2017). V zmysle uvedeného Nálezu Ústavného súdu SR nie je neprimerané odškodnenie väzby vo výške 1000 Eur za mesiac jej trvania i s poukazom na rozsudok NS ČR č. k. 30Cdo/2357/2010 zo dňa 11. 01. 2012 uverejnený v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk NS ČR zošit 4/2012 pod R 52/2012 a v ňom uvedená široká komparácia rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva a súdov iných európskych štátov. Súd vzhľadom na rozhodnutie odvolacieho súdu a skutočnosť, že je potrebné vziať do úvahy pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy aj iné hmotnoprávne predpisy upravujúce odškodnenie napríklad zákon č. 215/2006 Z. z. mal za to, že i v súlade s priznávaním odškodnenia vo výške 50-násobku minimálnej mzdy tak ako uviedol právny zástupca žalovanej v roku 2004 by 50-násobok odškodnenia predstavoval sumu 11 000 Eur. Súd priznal odškodnenie za štyri mesiace väzby vo výške 4 000 Eur, čo je deň väzby 33 Eur. Súd mal za to, že ide o primeranú náhradu i s poukazom na uvedený zákon. V danom prípade sa n a žalobcu nevzťahuje limit určený novelou zákona č. 412/2012 Z. z. vzhľadom na neprípustnú retroaktivitu. Súd mal za to, že takáto suma je nie premrštená, ale primeraná i s poukazom na európsku judikatúru, napríklad rozsudok veľkého senátu ESLP zo dňa 28. 05. 2002 vo veci Stafford proti Spojenému kráľovstvu, kde bola priznaná náhrada vo výške 30 Eur za deň, rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. RS 0037896 zo dňa 18. 03. 1975, rozpätie sadzby za deň obmedzenia osobnej slobody minimálne 20 Eur, maximálne 50 Eur, v Taliansku podľa talianskeho trestného poriadku sa upravuje náhrada za nezákonnú väzbu a výška odškodnenia nemôže presiahnuť sumu 516 456,90 Eur a v zásade sa aplikuje aritmetické pravidlo výška odškodnenia 235,83 Eur za deň väzby. Vo Fínsku sa vychádza z ustanovenia zákona o odškodňovaní zadržania nevinnej osoby a priemerná výška odškodnenia je 100 Eur za deň obmedzenia. Rumunské súdy vychádzajú z toho, že pevná výška odškodnenia nemôže byť stanovená zákonom ani judikatúrou, lebo strata slobody pôsobí na každého jednotlivca inak. Maďarské súdy vychádzajú zo všeobecných ustanovení občianskeho zákonníka, výška odškodnenia sa líši podľa individuálnych okolností konkrétneho prípadu a môže sa pohybovať od 1 000 forintov až do 1 000 000 forintov. Holandský trestný poriadok v Článku 89 a 90 upravuje právo žiadať náhradu škody v prípadoch neoprávneného zadržania, sudca sa pri výške orientuje podľa individuálnych okolností prípadu, čiastka odškodnenia sa pohybuje od 80 Eur do 105 Eur. V Slovinsku neexistujú presné pravidlá, ktoré by sudca mohol použiť pri určovaní výšky škody, ale výška sa odvíja od kritérií, miera zavinenia, miera fyzickej a psychickej ujmy, zásada proporcionality a spravodlivosti, pričom morálnou ujmou sa rozumie fyzické alebo psychické strádanie, ktoré je spôsobené v dôsledku protiprávneho konania. V Poľsku sa pri stanovení výšky odškodnenia prihliada k dĺžke zadržania a k jej dôsledkom. V Nórsku je bežná výška odškodnenia 1 500 nórskeho korún za deň nezákonného zadržania po dobu prvých dvoch dní a 400 nórskeho korún (1250 Kč za každý ďalší deň), (rozsudok NS ČR č. k. 30Cdo/2357/2010). Súd mal za to, že takto určená výška nemajetkovej ujmy za väzobné stíhanie, t. j. 33 Eur na deň je v súlade s rozhodovacou činnosťou v iných štátoch EÚ a zároveň maximálna čiastka za priznanie odškodnenia násilných trestných činov v roku 2004 bola 11 000 Eur. Súd priznal za mesiac väzby x 4 spolu 4 000 Eur.

49. Súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie v zmysle nezákonného rozhodnutia, ktoré u žalobcu trvalo od 21. 07. 2004 do 26. 03. 2013 do dňa právoplatnosti uznesenia

VII./1Gv 239/2009 spolu 104 mesiacov. Žalobca si uplatňoval za každý mesiac náhradu 1375 Eur. Súd priznal žalobcovi za mesiac trestného stíhania 300 Eur, v takejto výške považoval náhradu nemajetkovej ujmy za primeranú i zodpovedajúcu všeobecnej predstave spravodlivosti. Žalobcovi vznikla v dôsledku neprimerane dlho trvajúcej neistoty ujma, na čo súd prihliadol. Súd mal za to, že sú naplnené ustanovenia § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Uvedený zásah bol v konaní preukázaný, nešlo len o tvrdenia žalobcu ako namietala žalovaná, ale výsluchom svedkov, a to brata žalobcu, svedkov F. bol v konaní preukázaný zásah nielen do osobnostnej sféry žalobcu, ale aj čo sa týka jeho práce a podnikania a rodinného života. Zároveň spoločenské vzťahy, ktoré boli narušené a sú v podstate narušené i dodnes. Žalobca v dôsledku trestného stíhania prišiel o podnikateľské aktivity. Pracoval vo firme otca, nanovo si budoval spoločnosti, aby mal zabezpečený príjem. Táto skutočnosť bola preukázaná hlavne výsluchom svedka S. L., ktorý so žalobcom podnikal a ktorý potvrdil, že žalobca po návrate z väzenia sa zmenil, a to v negatívnom zmysle. V súčasnej dobe svoju prítomnosť nevyhľadávajú, ani sa nenavštevujú, keďže zostala medzi nimi nedôvera a veľa nezodpovedaných otázok. Zároveň uviedol, že si nevie predstaviť, že by žalobca robil niečo, za čo by mohol byť trestne stíhaný a trestné stíhanie a väzba mali dopad na jeho súkromný život, na jeho podnikanie. Potvrdil ako sa správali ľudia v obci k žalobcovi. Potvrdil skutočnosť, že došlo k zmareniu podnikateľských zámerov. Uviedol, že žalobca bol veselý, spoločenský človek, vykonával funkciu v športovom klube, kde sa angažoval, toho času je z neho utiahnutý nedôverčivý človek. Tieto isté skutočnosti vyplynuli i z výsluchu svedkov, a to jeho brata ako aj S. L.. Y. Stíhanie narušilo aj manželský vzťah, manželstvo prestalo byť harmonické, malo to negatívny vplyv na spolužitie žalobcu s manželkou, s ktorou istú dobu žili oddelene. Po vážnom ochorení manželky sa opätovne zblížili na posledných pár mesiacov jej života. I. syna žalobcu bolo zistené, že pred trestným stíhaním a väzbou ako rodina žili usporiadane bez problémov, nikdy sa v rodine nič závažné neudialo. S otcom mal dobrý vzťah, bol starostlivý, nemal spoločenských chýb. Po jeho vzatí do väzby sa všetko zmenilo, bál sa, bál sa o neho, o mamu, ktorá sa to snažila zakryvať, pociťoval uvedené aj v škole, kde si kamaráti na neho ukazovali prstom, čo on psychicky nezvládal. Otec finančne zabezpečoval rodinu, potom nastala v rodine v podstate ako keby finančná kríza. Bolo to horšie, presťahovali sa z rodinného domu z Králik do mesta aj preto, že sa to psychicky nedalo znášať, a to situácia v dedine vo vzťahu k ich rodine. Potvrdil odlúčenie rodičov.

50. Súd s poukazom na rozhodnutie odvolacieho súdu mal za to, že pokiaľ určil nemajetkovú ujmu za dobu trestného stíhania, ktorá trvala 104 mesiacov za mesiac 300 Eur predstavuje za deň sumu 10 Eur a mal za to, že jednak vzhľadom na dĺžku trestného stíhania ako aj na rozhodovacia činnosť súdov vyššie uvedenú ide o primeranú sumu. Z dôvodu zákazu retroaktivity nie je možné prihliadnuť na to, že je tu daná horná hranica, ktorú súd nemôže prekročiť a pokiaľ aj súd určil vyššiu náhradu ako je horná hranica určená zákonom č. 412/2012 Z. z., ktorá sa však nevzťahuje na nezákonné rozhodnutie v danej veci, v čase vydania oslobodzujúceho rozsudku v roku 2013 bola minimálna mzda 338 Eur a 50-násobok náhrady by predstavoval sumu 16 900 Eur. V roku 2020 je minimálna mzda 580 Eur a 50-násobok predstavuje sumu 29 000 Eur, pričom trestné stíhanie trvalo od roku 2004 až do roku 2013, čo je značná doba za ktorú žalobca sa musel vyrovnávať s dôsledkami trestného stíhania tak ako aj jeho rodina. Uvedenú dĺžku trestného stíhania súd považoval za závažný dôvod a dostatočný dôvod pre priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 10 Eur na deň trestného stíhania, kedy po dobu 10 rokov dochádzalo k zásahu do najzákladnejších práv žalobcu vo všetkých oblastiach jeho života.

51. V prevyšujúcej časti súd potom žalobu ako nedôvodnú zamietol pričom mal za to, že priznaná náhrada nemajetkovej ujmy je zodpovedajúca všeobecnej predstave spravodlivosti, je adekvátna a primeraná.

52. O trovách konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP a priznal žalovanému nárok na náhradu trov tohto konania podľa § 255 CSP a § 256 ods. 1 CSP. Žalobca sa v konaní domáhal náhrady škody spolu vo výške 340 000 Eur. V priebehu konania žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie ušlého zisku vo výške 190 000 Eur späť. Súd v tejto časti konanie čiastočne zastavil a žalobca zavinil zastavenie konania. Žalobu nezobral späť pre správanie žalovaného ani z dôvodov na strane žalovaného. Predmetom konania zostala suma 150 000 Eur a súd žalobcovi priznal nárok vo výške 35 200 Eur. Celková priznaná suma istiny je 35 200 Eur z celkovo uplatňovanej sumy 340 000 Eur, čo predstavuje 10,35 % úspech žalobcu a 89,65 % úspech žalovaného a po započítaní úspechu žalovaného od úspechu žalobcu patrí viac úspešnému žalovanému vo výške 79,30 %. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti vo veci samej.

53. Podľa § 181 ods. 5 CSP súd priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnej výške za deň pojednávania 22. 08. 2017, na ktoré sa bez ospravedlnenia nedostavil žalobca a jeho právny zástupca a z toho dôvodu došlo k odročeniu pojednávania. Trovy odročeného pojednávania znáša ten, kto odročenie zaviniť, v tomto prípade žalobca.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C. s. p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie v zmysle zvláštneho predpisu.